

Udskriftsdato: 1. januar 2026

2011/1 LSF 186 (Gældende)

**Forslag til Lov om ændring af lov om røgfri miljøer
(Udvidelse af lovens anvendelsesområde, en skærpelse af lovens
straffebestemmelser m.v.)**

Ministerium: Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Journalnummer: Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse,
j.nr. 1200777

Forslag

til

Lov om ændring af lov om røgfri miljøer

(Udvidelse af lovens anvendelsesområde, en skærpelse af lovens straffebestemmelser m.v.)

§ 1

I lov nr. 512 af 6. juni 2007 om røgfri miljøer, som ændret ved lov nr. 532 af 26. maj 2010, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Ved passiv rygning forstås indånding af den blandingsluft, der opstår, når røgen fra cigaretter, piber, cigarer, vandpiber, cerutter, urtecigaretter og lignende produkter blandes med og forurener den omgivende luft.«

2. § 6, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Det kan besluttes, at det er tilladt at ryge i kraner, firmabiler og andre erhvervskøretøjer, der alene tjener som arbejdsplads for én person ad gangen.«

3. I § 6 indsættes som stk. 4 og 5:

»Stk. 4. Arbejdspladser, der har eller som etablerer rygerum eller rygekabiner, hvor rygning kan finde sted, skal ved synlig skiltning informere om, at luften i omgivelserne uden for kan være sundhedsskadelig.

Stk. 5. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter nærmere regler om udstedelse, udformning, opsætning m.v. af skiltning i medfør af stk. 4.«

4. § 7 affattes således:

»§ 7. På børneinstitutioner, skoler, kostskoler, efterskoler, institutioner med udbud af treårige gymnasiale ungdomsuddannelser, opholdssteder og lignende, der fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år, er det ikke tilladt at ryge på institutionens område, jf. dog stk. 4-6.

Stk. 2. Institutioner m.v., der både udbyder en treårig gymnasial ungdomsuddannelse, der fortrinsvis har optaget personer under 18 år, jf. stk. 1, og en uddannelse, der fortrinsvist har optaget personer over 18 år, er omfattet af § 7, stk. 1, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Geografisk selvstændige afdelinger på de i stk. 2 nævnte institutioner, som fortrinsvis har optaget personer over 18 år, er ikke omfattet af forbuddet i stk. 1.

Stk. 4. For anbringelsessteder målrettet børn og unge under 18 år, der også fungerer som bolig for de unge, kan det besluttes, at det er tilladt, at de unge ryger udendørs på institutionens område.

Stk. 5. For sikrede afdelinger på døgninstitutioner og delvist lukkede døgninstitutioner, der også fungerer som bolig for unge under 18 år, kan det besluttes, at det er tilladt, at de unge ryger i rygerum, på deres egne værelser og udendørs på institutionens område.

Stk. 6. Tjenesteboliger, som er beliggende på de i stk. 1 nævnte institutioners område, er ikke omfattet af forbuddet i stk. 1. Det er dog ikke tilladt at ryge, når børn og unge, der er optaget på institutionen m.v., opholder sig i tjenesteboligen.«

5. § 8 ophæves.

6. *Overskriften* før § 9 ophæves.

7. § 9 ophæves.

8. I § 14, *stk. 2*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Det kan ligeledes pålægges den indsatte ikke at ryge i besøgsrum.«

9. I § 26, *stk. 2*, udgår »indendørs«.

10. I § 33 ændres »2011-12« til: »2014-15«.

§ 2

Loven træder i kraft den 15. august 2012.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslaget
 - 3.1 Arbejdspladser
 - 3.2 Institutioner, skoler og uddannelsessteder for børn og unge
 - 3.3 Øvrige uddannelsesinstitutioner
 - 3.4 Kriminalforsorgens institutioner
 - 3.5 Straffebestemmelser
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Lovforslagets forhold til EU-retten
9. Hørte myndigheder
10. Sammenfattende skema.

1. Indledning

I henhold til lov nr. 532 af 26. maj 2010 skal lov om røgfri miljøer (lov nr. 512 af 6. juni 2007) revideres i folketingsåret 2011-12.

Lovforslaget er en udmøntning af den politiske aftale af 21. april 2012 om en styrket forebyggelsesindsats på tobaksområdet og om rygestop indgået mellem regeringen og Enhedslisten.

Ændringsforslaget sætter de lovgivningsmæssige rammer for indsatsen over for ufrivillig udsættelse for passiv rygning for de næste tre år.

Efter aftalen skal loven revideres i folketingssamlingen 2014-2015, således at nye regler kan sættes i kraft den 15. august 2015, hvor ændringsloven til lov om røgfri miljøer har virket i tre år.

Formålet med lovforslaget er at udbrede røgfri miljøer yderligere med henblik på at forebygge sundhedsskadelige effekter af passiv rygning og at forebygge, at nogen ufrivilligt kan udsættes for passiv rygning. Ikke mindst i forhold til børn og unge.

Hertil kommer, at en mere restriktiv lovgivning kan medvirke til at reducere andelen af dagligrygere, herunder blandt unge.

I forhold til den gældende lov om røgfri miljøer vil lovforslaget indebære:

- 1) at der indføres rygeforbud på enkeltmandskontorer og i lokaler, som er stillet til rådighed som studieplads for en person ad gangen på uddannelser for unge fortrinsvis over 18 år
- 2) at der indføres obligatorisk skiltning på rygerum og rygekabiner
- 3) at der indføres rygeforbud indendørs og udendørs for børn, unge, ansatte samt alle andre, der opholder sig på institutioner, skoler, ungdomsuddannelser, døgninstitutioner m.v. for børn og unge fortrinsvis under 18 år
- 4) at det i Kriminalforsorgens institutioner vil kunne pålægges den indsatte ikke at ryge i besøgsrum

- 5) ca. en fordobling af bødestørrelserne ved overtrædelse af reglerne for rygning i medfør af lov om røgfri miljøer.

Lovforslaget fastsætter mindstekrav for røgfri miljøer. Den enkelte kommunalbestyrelse, arbejdsplads m.v. tager stilling til den lokale udmøntning af loven, herunder anvendelse af lovens undtagelsesmuligheder.

2. Lovforslagets baggrund

Folketinget vedtog i 1995 lov nr. 436 af 14. juni 1995 om røgfri miljøer i offentlige lokaler, transportmidler og lignende.

Loven fastsatte bestemmelser om røgfri miljøer på det statslige område, hvor udgangspunktet blev, at tobaksrygning ikke er tilladt. For det kommunale og amtskommunale område pålagde loven kommunalbestyrelser og amtsråd at fastsætte bestemmelser om røgfri miljøer på deres institutioner, i transportmidler og lignende samt i kommunale og amtskommunale lokaler, hvortil offentligheden har adgang.

I 2000 blev loven skærpet ved lov nr. 1313 af 20. december 2000 ved tilføjelse af bl.a. særlige regler for kommunale og amtskommunale skoler og børneinstitutioner samt fritids- og ungdomsklubber. Lovændringen indebar blandt andet, at elever ikke længere måtte ryge i folkeskolen.

I 2005 blev det ved lov nr. 298 af 27. april 2005 obligatorisk at skilte om rygepolitik på offentligt tilgængelige serveringssteder.

I 2007 blev lov om røgfri miljøer yderligere skærpet ved lov nr. 512 af 6. juni 2007.

Den 21. november 2006 indgik Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti aftale om den fremtidige indsats for røgfri miljøer. Lov nr. 512 af 6. juni 2007 er en udmøntning heraf.

Lovændringen indebar, at det i dag ikke er tilladt at ryge indendørs i lokaliteter, som er omfattet af loven, medmindre det fremgår af lovens andre bestemmelser. Det drejer sig om følgende:

- 1) Arbejdspladser, herunder offshoreanlæg – indendørs
- 2) Institutioner og skoler for børn og unge
- 3) Øvrige uddannelsesinstitutioner
- 4) Indendørs lokaliteter, hvortil offentligheden har adgang
- 5) Kollektive transportmidler
- 6) Serveringssteder.

Det indgik i aftalen om den fremtidige indsats for røgfri miljøer, at loven skulle revideres i folketingsåret 2009-2010, således at nye regler kunne sættes i kraft den 15. august 2010, hvor loven havde virket i tre år. Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår det, at lovforslaget som fremsat den 21. marts 2007 sætter de lovgivningsmæssige rammer for indsatsen over for ufrivillig udsættelse for passiv rygning for de næste tre år.

I 2010 udskød aftalekredsen revisionen til folketingsåret 2011-2012. I henhold til lov om ændring af lov om røgfri miljøer (lov nr. 532 af 26. maj 2010 om udskydelse af revisionstidspunktet) skal lov om røgfri miljøer revideres i folketingsåret 2011-2012, således at eventuelle nye regler kan sættes i kraft den 15. august 2012, hvor loven har virket i fem år.

2.2 Høring om lov om røgfri miljøer

Der er afholdt en bredere høring om lov om røgfri miljøer, jf. Sundhedsudvalgets Betænkning over Forslag til lov om ændring af lov nr. 512 af 6. juni 2007 om røgfri miljøer (om udskydelse af tidspunktet for revision af loven) afgivet den 14. april 2010. Formålet med høringen var som supplement til den allerede gennemførte evaluering af lov om røgfri miljøer at tilvejebringe yderligere afbalanceret viden og

synspunkter til styrkelse af beslutningsgrundlaget for de aftalte forhandlinger om revision af rygeloven i 2011.

2.3. Regeringens overvejelser

Tobak er den væsentligste risikofaktor for livsstilssygdomme og for tidlig død. Ifølge Statens Institut for Folkesundhed er rygning hvert år relateret til næsten 14.000 dødsfald. Det svarer til hvert 4. dødsfald. Og rygning er en væsentlig årsag til, at danskerne lever næsten 3 år kortere end svenskerne. En storryger lever gennemsnitligt mellem 9 og 10 år kortere end en, der aldrig har røget, og en storryger kan forvente godt 10 færre leveår uden langvarig belastende sygdom end en, der aldrig har røget. Hertil kommer, at rygning hvert år medfører mere end 2,5 mio. ekstra fraværdsdage fra arbejdet, og hvert år er næsten 5.000 tilfælde af førtidspension relateret til rygning.

Ifølge den seneste rygevaneundersøgelse fra 2011, som Epinion har lavet for Sundhedsstyrelsen, Hjertereforeningen, Kræftens Bekæmpelse og Danmarks Lungeforening, angiver 18 pct. af danskerne (15+ år), at de ryger dagligt, mens 6 pct. angiver, at de ryger jævnligt.

De fleste voksne rygere er begyndt at ryge i teenageårene. Et mål er derfor at forhindre unge i at begynde at ryge og hjælpe dem, der er begyndt at ryge, til at holde varigt op igen.

Børn og unges rygevaner har i en årrække udviklet sig i en positiv retning i takt med, at grundskolen er blevet røgfri for elever. Loven, der forbød elever at ryge i den offentlige grundskole fra 2001, har spillet en afgørende rolle for denne udvikling. Men den positive udvikling med færre og færre helt unge rygere er stagneret siden 2006. Siden 2006 har det således nogenlunde konstant været ca. 1 ud af 10 af de 15-årige, der ryger hver dag. Det viser Skolebørnsundersøgelsen fra 2010.

Tobaksforurenede luft indeholder de samme stoffer, som den røg, der inhaleres ved egen rygning. Tobaksforurenede luft er derfor sundhedsskadelig og kan fremkalde de samme lidelser som aktiv rygning. Passiv rygning er således kræftfremkaldende og øger risikoen for hjertesygdomme og luftvejslidelser. Ifølge Statens Institut for Folkesundhed er i dag ca. 900 dødsfald årligt relateret til passiv rygning (blandt rygere og ikke rygere).

I 2011 angiver 16 pct. af de uddannelsessøgende, at de dagligt er udsat for tobaksforurenede luft på deres uddannelsesinstitution, mens kun 15 pct. angiver, at de aldrig er udsat for passiv rygning.

Lovforslaget tager særligt sigte på at beskytte børn og unge mod (passiv) rygningens sundhedsskadelige konsekvenser, herunder blandt andet at støtte den gruppe børn og unge, der ikke altid har de fornødne ressourcer, den viden og det netværk, der skal til for at træffe sunde valg.

Lovforslaget indgår således som et væsentligt led i regeringens indsats for at bekæmpe rygning blandt unge, jf. regeringsgrundlaget fra oktober 2011, og skal blandt andet ses i sammenhæng med satspuljeaftalen om en strategi for bekæmpelse af rygning blandt udsatte unge, jf. nedenfor.

Tobaksforebyggelse er en helhedsorienteret indsats. En yderligere udbredelse af røgfri miljøer bør derfor ikke stå alene. Regeringen og Enhedslisten har derfor indgået en bredere aftale om at udbrede de røgfri miljøer yderligere, om en række tilknyttede forebyggelsesinitiativer på tobaksområdet og om rygestop.

En revision af lov om røgfri miljøer er således ét element blandt en række foranstaltninger, der fra centralt hold allerede er eller vil blive iværksat for at nedbringe antallet af rygere og for at undgå, at børn og unge begynder at ryge:

Cigaret- og tobaksafgifterne er pr. 1. april 2012 forhøjet, så en pakke cigaretter stiger fra typisk 39 kr. til 42 kr. Regeringen vil nøje overvåge effekten af afgiftsstigningen på udviklingen i danskernes cigaretforbrug og i grænsehandlen for at se på muligheden for at sætte afgifterne yderligere op.

Samtidig er der pr. 1. april 2012 fastsat minimumskrav for antal cigaretter i en cigaretpakke (minimum 20 stk.). Formålet er at sikre, at afgiftsforhøjelserne på tobak afspejles i forbrugerpriserne og ikke blot

omgås ved, at en 20 stk. cigaretpakke reduceres til 18 eller 19 stk., og herefter sælges til samme pris som hidtil.

Med satspuljeaftalen på sundhedsområdet for 2012-2015 er der afsat 16 mio. kr. i perioden 2012-2015 til bekæmpelse af rygning blandt udsatte unge, herunder til udarbejdelse af et fælles, nationalt forpligtende koncept. Heraf er der afsat 3 mio. kr. til centrale aktiviteter og 13. mio. kr. til ansøgningspulje.

For at hjælpe butikker, hvor der foregår detailsalg, til at sikre at salg af tobak og alkohol til unge sker i overensstemmelse med lovgivningen, fremsætter regeringen i folketingsåret 2012-2013 lovforslag om, at unge, der vil købe tobak og alkohol, skal vise billedlegitimation og om obligatorisk skiltning herom på salgssteder.

For at anspore til øget selvjustits på salgssteder fremsætter regeringen i folketingsåret 2012-2013 lovforslag om, at bødestørrelserne ved overtrædelse af forbud om salg af tobak og alkohol til unge under 18 år hæves til 5.000 kr., 10.000 kr. og 20.000 kr. for henholdsvis 1., 2. og 3. gangstilfælde.

3. Lovforslaget

Lov om røgfri miljøer indeholder et generelt rygeforbud på de indendørs lokaliteter, der er omfattet af loven, jf. § 4. Der er i lovens øvrige bestemmelser fastsat en række undtagelser til lovens generelle rygeforbud, således at der i vid udstrækning er mulighed for at ryge bl.a. i rygerum og rygekabiner. Lovforslaget fastsætter justering af en række af lovens undtagelsesbestemmelser.

3.1 Arbejdspladser

3.1.1. Gældende ret

Hovedreglen er, at det ikke er tilladt at ryge indendørs på offentlige og private arbejdspladser.

Med en indendørs arbejdsplads forstås lokaler, hvor en arbejdstager udfører sit arbejde. Rygeforbuddet omfatter bl.a. arbejdslokaler, møderum, lagerrum, undervisningslokaler, kantiner, indgangspartier, vestibuler, trapper, korridorer, elevatorer og tilsvarende rum, hvor ansatte opholder sig i kortere eller længere tid.

Rygeforbuddet omfatter som udgangspunkt også firmabiler, lastbiler og andre transportmidler, hvorfra en arbejdstager udfører sit arbejde.

I lighed med hovedreglen efter arbejdsmiljøloven omfatter denne lov arbejde, der udføres for en arbejdsgiver. For at § 6 finder anvendelse på en arbejdsplads, skal der således altid være mindst én ansat. Det er uden betydning, om der er tale om lønnet eller ulønnet beskæftigelse.

Uden for loven falder personer, der driver selvstændig virksomhed. Det gælder uanset, om arbejdet foregår i eget hjem eller i et lokale ude i byen. Begrebet 'selvstændig' omfatter også den selvstændiges medhjælpende ægtefælle.

Loven indeholder to undtagelser fra denne hovedregel.

Som en første undtagelse kan det besluttes, at det er tilladt at ryge i arbejdslokaliteter, der alene tjener som arbejdsplads for én person ad gangen, jf. § 6, stk. 2. Udover kontorlokaler omfatter undtagelsesbestemmelsen bl.a. også førerhuset i en lastbil eller et lokomotiv eller førerkabinen i en kran.

Som en anden undtagelse kan det besluttes at indrette rygerum og rygekabiner, hvor rygning kan finde sted, jf. § 6, stk. 3.

3.1.2. Lovforslagets nærmere indhold

Med lovforslaget bortfalder adgangen til at tillade rygning i kontorlokaler, dvs. på enkeltmandskontorer. Rygning på enkeltmandskontorer vil typisk medføre spredning af tobaksrøg i de tilstødende lokaler, og vil derfor ofte blive en kilde til ufrivillig passiv rygning for andre ansatte.

Det kan fortsat besluttes, at det er tilladt at ryge i kraner, firmabiler og andre erhvervskøretøjer, der tjener som arbejdsplads for én person ad gangen. Det kan f.eks. være førerhuset i en lastbil, i et lokomotiv eller førerkabinen i en kran.

Som en konsekvens af den foreslåede ændring til bestemmelsen om rygning på indendørs arbejdspladser (§ 6, stk. 2) kan den enkelte arbejdsgiver i forbindelse med den rygepolitik, som en arbejdsgiver skal udarbejde i henhold til § 5, fremover bl.a. tage stilling til, om rygning i firmabiler og andre erhvervskøretøjer skal tillades.

Lovforslaget indebærer endvidere obligatorisk advarselsskiltning for den enkelte arbejdsplads, der har eller som træffer beslutning om at etablere rygerum eller rygekabiner, hvor rygning kan finde sted. Skiltningen skal informere om, at luften i omgivelserne uden for rummet kan være sundhedsskadelig. Skiltningen skal være umiddelbar synlig.

Undersøgelser af effekten af rygerum og rygekabiner placeret inden døre har vist, at de kan bidrage til at begrænse spredningen af tobaksrøg til den omgivende luft. Imidlertid kan rygerum og rygekabiner med udluftnings- og ventilationssystem ikke fuldt ud forhindre, at nogle af de skadelige stoffer i tobaksrøgen vil sprede sig i den omgivende luft.

Formålet med lovforslaget er at sikre information om, at omgivelserne uden for et rygerum og en rygekabine ikke er et 100 procent røgfrit område. Blandt andet også for at sikre, at den enkelte arbejdsplads – på et oplyst grundlag – har mulighed for at træffe beslutning om brug af rygerum og rygekabiner.

3.2 Institutioner, skoler og uddannelsessteder for børn og unge

3.2.1 Gældende ret

Med de gældende regler (§ 7, stk. 1) er det på børneinstitutioner, skoler, opholdssteder og lignende, der fortrinsvis har optaget børn og unge under 16 år, som hovedregel ikke tilladt for børn og unge samt elever at ryge på institutionens område. Rygeforbuddet omfatter såvel alle indendørs lokaliteter som alle udendørs arealer, dvs. skolegårde, idrætspladser, legepladser og andre af institutionens udendørsarealer.

På døgninstitutioner, kostskoler, efterskoler og lignende, der i en periode tjener som privat bolig fortrinsvis for unge i 15-16 års alderen og derved, kan det som en undtagelse besluttes at fastsætte regler, som tillader, at de unge ryger i rygerum og på eget værelse (§ 7, stk. 2).

For lærere og pædagoger, forældre og andre, der opholder sig på institutionen, er det ikke tilladt at ryge udendørs på institutionens område, hvor børn og unge færdes (§ 8, stk. 1). Det kan besluttes at indrette rygerum indendørs, hvor de ansatte, forældre og andre, der opholder sig på institutionen, kan ryge (§ 8, stk. 2).

Endvidere kan det tillades unge på f.eks. ungdomsuddannelser at ryge i rygerum og rygekabiner og på studiepladser, der er stillet til rådighed for én studerende ad gangen (§ 9, stk. 1 og 2). Den gældende lov fastsætter ikke regler for udendørs rygning for unge, ansatte m.fl. på institutioner, der fortrinsvis har optaget børn og unge over 16 år, herunder treårige gymnasiale ungdomsuddannelser.

For de frie kostskolers vedkommende stilles der krav om, at skolerne skal råde over egnede og tilstrækkelige forstander- og lærerboliger. Der henvises til § 6, stk. 1, nr. 4, i lov om frie kostskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 689 af 22. juni 2011, hvorefter en fri kostskole skal råde over egnede og tilstrækkelige lokaler, herunder forstander- og lærerbolig. Kravet er i § 5, stk. 3 og 4, i bekendtgørelse nr. 604 af 24. juni 2009 præciseret, så skolen skal råde over to familieboliger til forstander, viceforstander, afdelingsleder og fastansatte lærere. De nævnte boliger skal ligge i umiddelbar tilknytning til undervisnings-, kostforplejnings- og opholdsarealerne og således være inden for skolens geografiske område. Kravet indebærer, at der skal være to boliger inden for skolens geografiske område.

For de øvrige uddannelsesinstitutioner er der ikke lovkrav om tjenesteboliger på skolerne, men flere

gymnasier har tjenesteboliger for pedeller m.fl., ligesom en række landbrugsskoler har boliger begrundet i landbrugsdriften.

3.2.2 Lovforslagets nærmere indhold

Med lovforslaget fastsættes et totalt rygeforbud for børn og unge, ansatte, forældre og alle andre, der opholder sig på børneinstitutioner, skoler, kostskoler, herunder efterskoler, institutioner med udbud af treårige gymnasiale ungdomsuddannelser, opholdssteder, døgninstitutioner og lignende, der fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år.

Sammenholdt med den gældende bestemmelse i lov om røgfri miljøer, hvor aldersgrænsen er 16 år, betyder det, at børn og unge på f.eks. kostskoler, herunder efterskoler, kostskoler i forbindelse med frie grundskoler og gymnasiale institutioner, samt institutioner, der udbyder treårige gymnasiale ungdomsuddannelser, fremover vil være omfattet af lovens hovedregel om et totalt rygeforbud på institutionens område.

Det totale rygeforbud vil efter lovforslaget omfatte alle, der færdes på institutionens område. Forbuddet vil således også omfatte ansatte, herunder lærere, undervisere, pædagoger m.v., samt forældre og alle andre, der opholder sig på institutionens område.

Et totalt rygeforbud på uddannelsesinstitutioner for børn og unge vil - ud over at reducere udsættelsen for passiv rygning - med stor sandsynlighed medvirke til at nedbringe andelen af daglig-rygere blandt unge.

Sundhedsstyrelsen vurderer, at et konsekvent rygeforbud både indendørs og udendørs, der også omfatter de ansatte, vil have den bedste sundhedsmæssige effekt, idet to danske studier har vist en sammenhæng mellem skolelæreres synlige rygning og elevers risiko for at blive rygere, især hvis lærerne ryger med eleverne.

Lovforslaget ligger helt i forlængelse af forbuddet mod salg af tobak til unge under 18 år, hvor aldersgrænsen i 2008 blev hævet fra 16 til 18 år.

Med lovforslaget ønsker regeringen at sende et klart signal til børn og unge om, at det er yderst sundhedsskadeligt at ryge.

Med lovforslaget fastsættes endvidere, at for institutioner m.v., som både udbyder en gymnasial ungdomsuddannelse og en uddannelse, der fortrinsvis har optaget personer over 18 år, vil der gælde et totalt rygeforbud både indendørs og udendørs for alle, der færdes på institutionens område, dvs. elever, studerende, ansatte, forældre m.fl. Undtaget fra et totalt rygeforbud vil dog være uddannelser, der fortrinsvis har optaget unge over 18 år, og som fremstår som en geografisk selvstændig afdeling i forhold til institutionens ungdomsuddannelser.

Det bemærkes, at uanset at adgang til erhvervsuddannelserne kan ske umiddelbart efter folkeskolen, er eleverne på erhvervsuddannelserne fortrinsvis over 18 år, hvorfor en institution med udbud af erhvervsuddannelser som udgangspunkt ikke vil blive omfattet af det totale rygeforbud, medmindre institutionen også har udbud af treårige gymnasiale ungdomsuddannelser.

Det er regeringens opfattelse, at alle børn og unge, herunder anbragte børn og unge, skal sikres beskyttelse mod passiv rygning. For anbringelsessteder målrettet børn og unge gør specielle forhold sig imidlertid gældende. Idet regeringen anerkender, at der knyttes særlige problemstillinger til et generelt rygeforbud på matrikler for alle anbringelsessteder på det sociale område, fastsætter lovforslaget to undtagelser fra hovedreglen:

Det kan beslattes, at de unge må ryge udendørs på anbringelsessteder målrettet børn og unge (døgninstitutioner, opholdssteder og lignende), der tjener som bolig for børn og unge.

Det kan endvidere beslattes, at de unge må ryge indendørs på egne værelser og i rygerum og udendørs

på sikrede afdelinger på døgninstitutioner og delvist lukkede døgninstitutioner, der tjener som bolig for børn og unge.

Uden for rygeforbuddet falder tjenesteboliger, som er beliggende på de i stk. 1 nævnte institutioners område. Med lovforslaget fastsættes dog, at det ikke er tilladt at ryge, når børn og unge, der er optaget på de pågældende institutioner m.v., opholder sig i tjenesteboligen.

3.3 Øvrige uddannelsesinstitutioner

3.3.1 Gældende ret

Bestemmelsen i den gældende lovs § 9 fastsætter regler for elever og studerendes rygning på andre uddannelsesinstitutioner, der i dag ikke er omfattet af § 7, dvs. gymnasier, erhvervsskoler, voksenuddannelsescentre, mellemlange videregående uddannelser, videregående uddannelser m.v. Den gældende bestemmelse om øvrige uddannelsesinstitutioner omfatter i dag med meget få undtagelser personer på 16 år eller derover.

Reglerne for rygning på øvrige uddannelsesinstitutioner svarer indholdsmæssigt til reglerne for rygning på indendørs arbejdspladser. Dvs., at der efter de gældende regler er samme mulighed for at tillade rygning på studiepladser, der kun benyttes af én elev eller studerende ad gangen, og for at tillade rygerum og rygekabiner, som der er på arbejdspladser.

3.3.2 Lovforslagets nærmere indhold

Med lovforslaget foreslås § 9 i lov om røgfri miljøer ophævet, så uddannelsesinstitutionerne for unge over 18 år fremover omfattes af reglerne for arbejdspladser.

Forslaget indebærer, at det fortsat kan besluttes at tillade rygning i rygerum og rygekabiner for elever og studerende på øvrige uddannelsessteder, der primært har optaget unge over 18 år.

Som en konsekvens af, at muligheden for at tillade rygning på kontorlokaler, der tjener som arbejdsplads for én person ad gangen, bortfalder med lovforslaget, vil der som noget nyt ikke længere være adgang til at tillade rygning i lokaler, der er stillet til rådighed som studieplads, og som kun benyttes af én studerende ad gangen. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 2.

For institutioner m.v., der både udbyder en ungdomsuddannelse, der fortrinsvis har optaget personer under 18 år, og en uddannelse, der fortrinsvist har optaget personer over 18 år, henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 4.

3.4 Kriminalforsorgens institutioner

3.4.1 Gældende ret

Efter de gældende regler er det tilladt for indsatte at ryge i individuelle besøgsrum. Dette gælder dog ikke, hvis besøget er overvåget af personale.

Det er efter de gældende regler ikke muligt for Kriminalforsorgens institutioner at tillade afvikling af besøg i røgfri lokaler, selvom der er mere end et besøgsrum i institutionen.

3.4.2 Lovforslagets nærmere indhold

Med lovforslaget vil det i Kriminalforsorgens institutioner, kunne pålægges den indsatte ikke at ryge i besøgsrum udover de situationer, hvor der ikke må ryges, fordi besøget overvåges af personale, jf. pkt. 3.4.1.

Regeringen lægger i den forbindelse vægt på hensynet til de besøgende, som ikke ryger, herunder navnlig besøgende med børn, og på hensynet til indsatte ikke-rygere i de institutioner, hvor det af kapacitetsmæssige grunde ikke vil være muligt at reservere besøgsrum til ikke-rygere.

3.5 Straffebestemmelser

3.5.1 Gældende ret

Efter den nugældende bestemmelse i § 26, stk. 2, straffes med bøde den arbejdsgiver, indehaver, restauratør, bestyrer og forpagter, der tillader rygning indendørs i strid med reglerne i loven.

Det forudsættes, at en overtrædelse af lovens bestemmelser som udgangspunkt straffes med en bøde på 2.000 kr. i førstegangstilfælde og henholdsvis 5.000 kr. og 10.000 kr. i anden- og tredje gangstilfælde.

De angivne straffeniveauer er vejledende og kan fraviges af domstolene i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger formildende eller skærpende omstændigheder.

3.5.2 Lovforslagets nærmere indhold

Med de foreslåede ændringer af §§ 7 og 8 fastsættes, at også den arbejdsgiver, indehaver, restauratør, bestyrer og forpagter, der tillader rygning udendørs i strid med reglerne i denne lov, straffes med bøde (ny § 26, stk. 2).

I forlængelse heraf foreslås stafudmålingen skærpet.

Det fremgår af Evaluering af loven om røgfri miljøer fra 2009, at der blandt ejere og ansatte i serveringsbranchen er en opfattelse af, at myndighederne ikke kontrollerer virksomhederne i branchen. Det anføres også, at det i høj grad er på værtshuse, at lovens bestemmelser overtrædes.

Ikke desto mindre er der siden 2009 sket mere end en fordobling i antallet af sager om overtrædelse af lov om røgfri miljøer, herunder mere end en fordobling i antallet af bøder.

Med lovforslaget foreslår regeringen en skærpelse af straffebestemmelserne i form af højere bødestrafte i tilfælde, hvor loven ikke overholdes.

Sammenholdt med den nugældende bestemmelse i lov om røgfri miljøer svarer regeringens forslag til ca. en fordobling af de aktuelle bødetakster. De højere bødestrafte skal ses som en del af en større og samlet forebyggelsesindsats på tobaksområdet med henblik på at reducere de sundhedsskadelige effekter ved (passiv) rygning. Regeringen foreslår således også en tilsvarende forhøjelse af bødetaksterne ved overtrædelse af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, som er præciseret i de specielle bemærkninger til lovforslaget vedrørende lov nr. 213 af 31. marts 2004, hvor der i dag gælder tilsvarende retningslinjer for sanktionspåstandene for overtrædelse af lovens §§ 1 og 2.

Med denne strafferetlige stramning af lov om røgfri miljøer præciseres det, at der bør gribes hårdere ind over for overtrædelse af lovens bestemmelser. Herved sendes et kraftigt signal til arbejdsgiveren, indehaveren, restauratøren, bestyreren og forpagteren om, at rygning skal ske i overensstemmelse med reglerne i denne lov.

Det er regeringens opfattelse, at højere bødestørrelser ved overtrædelse af bestemmelserne i lov om røgfri miljøer kan medvirke til øget overholdelse af lovens bestemmelser. Med de foreslåede ændringer ønsker regeringen således at anspore til øget selvjustits inden for samtlige af lovens anvendelsesområder.

4. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De kontrolmæssige opgaver i relation til håndhævelse af loven forudsættes fortsat løst inden for bestående ressourcemæssige rammer.

5. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget indebærer obligatorisk skiltning i forbindelse med rygerum og rygekabiner på arbejdspladser. De obligatoriske skilte, der skal informere om, at luften i omgivelserne uden for kan være sundhedsskadelig, skal kunne erhverves gratis af den enkelte arbejdsplads via Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse.

Den administrative omstillingsomkostning ved at rekvirere og opsætte skiltning på rygerum og rygekabiner forventes at udgøre ca. 10 minutter pr. virksomhed, der har eller som etablerer rygerum eller rygekabine. Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse ligger ikke inde med data over antal danske virksomheder, der har etableret rygerum eller rygekabine.

6. Lovforslagets miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen konsekvenser for miljøet.

7. Lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Udtalelser over lovforslaget

Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder, organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation (AC), Arkitektskolen i Århus, Astma-Allergi Forbundet, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Coop Danmark, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Lungeforening, Danmarks Privatskoleforening, Danmarks Rederiforening, Bilfærgernes Rederiforening, Rederiforeningen for mindre Skibe, Rederiforeningen af 1895, Danske Erhvervsskoler – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler – Lederne, Dansk Friskoleforening, Danmarks Restauranter og Cafeer (DRC), Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Automat Branche-forening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Supermarked, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Tandlægeforening, Dansk Transport og Logistik (DTL), Danske Fysioterapeuter, Danske Gymnasieelevers Sammen-slutning, Danske Regioner, Danske Universiteter, Danske Handicaporganisationer (DH), De Samvirkende Købmænd, Designskolen i Kolding, Det Informationsvidenskabelige Akademi, Det Kgl. Danske Kunst-akademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering (KADK), Det Nationale Forebyggelsesråd, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig (de tyske mindretalsskoler), Diabetesforeningen, Efterskoleforeningen, Ergoterapeutforeningen, Erhvervsakademiernes Rektorkollegium, Erhvervsskolele-derne i Danmark, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Fagligt Fællesforbund – 3F, Fag og Arbejde (FOA), Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbrugerrådet, Foreningen af Danske Døgninstitutioner for Børn og Unge (FADD), Foreningen af Danske Lægestuderende (FADL), Foreningen af Frie Fag-skoler, Foreningen af katolske skoler i Danmark, Foreningen af Kristne Friskoler, Fredericia Maskinme-sterskole, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Inspektorforening, Gymnasieskolernes Rektorforening, Hjerteforeningen, HK-Han-del, Hotel – Restaurant & Turisterhvervet (HORESTA), Jordemoderforeningen, KFUM's Sociale Arbej-de, Kirkens Korshær, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Kristelig Arbejds-giverforening, Kristelig Fagbevægelse (KRIFA), Kræftens Bekæmpelse, Københavns Maskinmestersko-le og Elinstallatørskole, Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud (LOS), Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Lederforeningen for VUC, Lederne, Lilleskolerne, LO – Landsorganisationen i Danmark, Lægeforeningen, MARTEC (Maritime Training and Education Centre), Maskinmestrenes Forening, Nærbutikkernes Landsforening (NBL), Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet (NNF), Philip Morris ApS, Private Gymnasier og Studenterkurser, Produktionsskoleforenin-gen, Professionshøjskolerne University Colleges Denmark, Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Rådet for de Gymnasiale Uddannelser, Rådet for Socialt Udsatte, Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet), Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA), SIMAC, Smoke Solution, Socialpædagogernes Landsforbund, Sund By Netværket, Sundhedskartellet, Søfartens Ledere, Tobaksindustrien, VUC Bestyrelsesforening og Århus Maskinmesterskole.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser / mindreudgifter	Negative konsekvenser / merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen konsekvenser	Ingen konsekvenser
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen konsekvenser	Ingen konsekvenser
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet mv.	Ingen konsekvenser	Ingen konsekvenser
Administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.	Ingen konsekvenser	Den administrative omstillingsomkostning ved obligatorisk skiltning på rygerum og rygekabiner forventes at udgøre ca. 10 minutter pr. virksomhed, der har eller som etablerer rygerum eller rygekabiner.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen konsekvenser	Ingen konsekvenser
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen konsekvenser	Ingen konsekvenser
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 1 (§ 1)

Formålet med loven er at udbrede røgfri miljøer yderligere med henblik på at forebygge sundhedsskadelige effekter af passiv rygning samt at forebygge, at nogen ufrivilligt udsættes for passiv rygning. Ikke mindst i forhold til børn og unge som samfundet har en særlig forpligtelse til at hjælpe til en god start på livet.

Ved passiv rygning forstås indånding af den blandingsluft, der opstår, når røgen fra cigaretter, piber, cigarer, vandpiber, cerutter, urtecigaretter og lignende blandes med og forurener den omgivende luft.

I forhold til graden af luftforurening er det af marginal betydning, om røgen kommer fra produkter, der indeholder tobak, eller ikke.

Internationale undersøgelser viser, at røgen fra urtecigaretter ikke adskiller sig væsentligt fra cigaretter produceret af tobak, når man ser på mængden af sundhedsskadelige partikler og gasser, herunder at røgen fra urtecigaretter indeholder lige så mange kræftfremkaldende stoffer som almindelige cigaretter.

Sundhedsstyrelsen har vurderet, at urtecigaretter, som antændes og producerer røg inden døre, udgør en potentiel sundhedsrisiko for dem, der indånder røgen.

Loven gælder ikke for elektroniske cigaretter, der afgiver damp.

Til nr. 2 (§ 6, stk. 2)

Ifølge § 6, stk. 1, forbydes rygning på alle indendørs arbejdspladser, offentlige såvel som private.

Bestemmelsen indeholder to undtagelser fra hovedreglen. Der henvises til afsnit 3.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

I forslaget til ny affattelse af *stk. 2* fastlægges, at den enkelte arbejdsplads kan beslutte at tillade rygning i kraner, firmabiler og andre erhvervskøretøjer, der alene tjener som arbejdsplads for én person ad gangen. Det kan være f.eks. være førerhuset i en lastbil, et lokomotiv eller førerkabinen i en kran, hvorfra en arbejdstager udfører sit arbejde. Erhvervskøretøjet kan godt benyttes af flere personer på skift, men det vil være en forudsætning, at der er effektiv udluftning.

Firmabiler, der også benyttes til privat brug, er ikke omfattet af loven. Det betyder, at lov om røgfri miljøer ikke fastsætter regler for rygning i firmabiler, der også benyttes til privat brug, hverken i eller uden for arbejdstiden.

De to undtagelsesbestemmelser, dvs. forslaget til ny *stk. 2* og den eksisterende bestemmelse i *stk. 3*, hvorefter der kan indrettes rygerum eller rygekabiner, hvor rygning kan finde sted, medfører ikke rettigheder for rygerne, men indebærer en mulighed, som arbejdsgiveren kan vælge at gøre brug af.

Sammenholdt med de gældende regler indebærer forslaget, at der ikke længere vil være adgang til at tillade rygning i kontorlokaler, der alene tjener som arbejdsplads for én person ad gangen, dvs. på enkeltmandskontorer i bygninger.

Til nr. 3 (§ 6, stk. 4 og 5)

Med lovforslagets *stk. 4* fastsættes, at arbejdspladser, der har eller som etablerer rygerum eller rygekabiner, hvor rygning kan finde sted, ved synlig skiltning skal informere om, at luften i omgivelserne uden for rummet kan være sundhedsskadelig.

Bestemmelsen omfatter alle arbejdspladser, der er omfattet af lovens § 6, stk. 1.

Ved synlig skiltning forstås, at det umiddelbart skal være muligt at orientere sig om skiltningen ved indgang til rygerum eller på indgangsparti på en rygekabine.

Efter lovforslagets *stk. 5* fastsætter ministeren for sundhed og forebyggelse nærmere regler om udstedelsen, udformningen og opsætningen af skilte vedrørende spredning af tobaksforurenede luft i omgivelserne uden for rygerum og rygekabiner.

De obligatoriske skilte skal kunne erhverves gratis af den enkelte arbejdsplads via Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse.

Generelt set vil der i udformningen af skiltene bl.a. skulle lægges vægt på, at skiltene er let aflæselige og som udgangspunkt udformes i få varianter med ensartethed for øje, under hensyn til god information.

Til nr. 4 (§ 7)

§ 7 vedrører børneinstitutioner, skoler, kostskoler, institutioner, der udbyder treårige gymnasiale ungdomsuddannelser, opholdssteder og lignende, der fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år.

Bestemmelsen retter sig mod daginstitutioner, fritidshjem, klubtilbud, folkeskoler, frie grundskoler, ungdomsskoler, kostskoler, herunder efterskoler samt kostskoler i forbindelse med frie grundskoler og gymnasiale institutioner, institutioner med udbud af treårige gymnasiale ungdomsuddannelser, døgninstitutioner, opholdssteder og lignende for børn og unge.

Som noget nyt vil rygeforbuddet således bl.a. også omfatte kostskoler, herunder efterskoler samt kostskoler i forbindelse med frie grundskoler og gymnasiale institutioner, uanset den givne alderssammensætning, og institutioner med udbud af treårige gymnasiale ungdomsuddannelser.

De treårige gymnasiale ungdomsuddannelser, der forstås som de treårige forløb til uddannelsen til studentereksamen (stx), uddannelsen til højere handelseksamen (hbx) og uddannelsen til højere teknisk eksamen (htx), er omfattet af bestemmelsen.

Det er uden betydning, om der er tale om offentlige, selvejende eller private institutioner. Endvidere er det uden betydning, om institutionens område af besøgende opfattes som en del af det offentlige rum, en park eller lignende.

Private plejefamilier, kommunale plejefamilier og netværksplejefamilier, hvor børn eller unge under 18 år er anbragt uden for hjemmet, og som samtidig tjener som privat bolig, er ikke omfattet af bestemmelsen.

§ 7 viderefører i vidt omfang nuværende bestemmelser, hvorefter der er forbud mod rygning for elever i folkeskolen, frie grundskoler, ungdomsskolen, ungdomskostskoler samt for børn og unge i dag- og klubtilbud, døgninstitutioner, fritidsklubber og lignende tilbud. Som nævnt vil bestemmelsen også omfatte f.eks. kostskoler, herunder efterskoler samt kostskoler i forbindelse med frie grundskoler og gymnasiale institutioner, og institutioner med udbud af treårige gymnasiale ungdomsuddannelser mv., ligesom bestemmelsen også vil omfatte ansatte, forældre og alle andre, der opholder sig på institutionens område.

I *stk. 1* fastlægges, at det ikke vil være tilladt for optagne eller anbragte børn og unge, elever og studerende samt ansatte, herunder lærere, undervisere pædagoger mv., og alle andre, der opholder sig på institutionen, at ryge på institutionens område. Det omfatter såvel alle indendørs lokaliteter som alle udendørs arealer, dvs. skolegårde, idrætspladser, legepladser og andre af institutionens udendørsarealer.

Rygeforbuddet omfatter også personer, der opholder sig på institutionen mv. uden for dens normale åbningstid, f.eks. fordi institutionens lokaler benyttes til andre formål.

Efter de gældende regler kan det tillades at indrette rygerum for andre end institutionens børn og unge, dvs. ansatte m.fl. Denne undtagelse foreslås ophævet. Det indebærer, at rygere, der ønsker at ryge, skal forlade matriklen.

I *stk. 2* fastsættes, at institutionen er omfattet af § 7, stk. 1 i de tilfælde, hvor institutionen m.v. både udbyder en treårig gymnasial ungdomsuddannelse, der fortrinsvist har optaget personer under 18 år, jf. stk. 1, og en uddannelse, der fortrinsvist har optaget personer over 18 år. Dvs. at der vil være et totalt rygeforbud både indendørs og udendørs på hele institutionen for elever, studerende, ansatte og alle andre, der opholder sig på institutionens område. Dette gælder uanset, om institutionen samlet set har optaget flest unge under eller over 18 år.

Af *stk. 3* fremgår, at hvis institutionen har en *geografisk selvstændig afdeling*, hvor der ikke er udbud af en ungdomsuddannelse, der fortrinsvis har optaget personer under 18 år, dvs. en treårig gymnasial ungdomsuddannelse, vil den pågældende afdeling ikke være omfattet af et indendørs og et udendørs rygeforbud i medfør af § 7, stk. 1.

For en geografisk selvstændig afdeling med udbud af uddannelser, der fortrinsvis har optaget unge over 18 år, og hvor der ikke er udbud af treårige gymnasiale ungdomsuddannelser, vil det i medfør af § 6, stk. 3 kunne besluttes at tillade rygning indendørs i rygerum og rygekabiner. Endvidere vil det kunne besluttes at tillade rygning udendørs på institutionens område.

Ved en geografisk selvstændig afdeling forstås, at afdelingen skal være beliggende i en sådan geografisk afstand fra en afdeling med ungdomsuddannelser, at eleverne ikke vil opfatte de to afdelinger som én geografisk enhed. Afdelinger, der har fælles faciliteter (f.eks. kantine, lærerværelser mv.), kan således ikke i denne sammenhæng betragtes som geografiske selvstændige afdelinger.

Der vil ikke være tale om en geografisk selvstændig afdeling, hvis en afdeling for en treårig gymnasial ungdomsuddannelse og en afdeling for en uddannelse, der fortrinsvis har optaget personer over 18 år, er beliggende i forskellige bygninger på samme matrikel. Det er også uden betydning, om institutionen har flere matrikelnumre.

Der vil heller ikke være tale om en geografisk selvstændig afdeling, hvis de to afdelinger er beliggende på to matrikler ved siden af hinanden eller på hver sin side af en vej, en å eller anden form for fysisk eller naturmæssig adskillelse.

Lovforslaget indeholder to undtagelsesbestemmelser til hovedreglen i stk. 1. De to undtagelsesbestemmelser i stk. 4 og 5 er ikke en rettighed for rygerne.

Den første undtagelse i *stk. 4* indebærer, at den enkelte institution kan fastsætte regler, der tillader de unge at ryge udendørs på såkaldt »åbne« anbringelsessteder på det sociale område i medfør af den gældende lovbekendtgørelse nr. 904 af 18. august 2011 om lov om social service, dvs. døgninstitutioner, opholdssteder og lignende, der tjener som hjem for børn og unge.

Den anden undtagelse i *stk. 5* indebærer, at den enkelte institution kan fastsætte regler, der tillader de unge at ryge indendørs i rygerum og på de unges egne værelser samt udendørs på sikrede afdelinger på døgninstitutioner og delvist lukkede døgninstitutioner, der tjener som bolig for de unge, i medfør af førnævnte lovbekendtgørelse.

Det er ikke tilladt de ansatte m.fl. på de i *stk. 4* og *5* nævnte institutioner at ryge på institutionens område. Forbuddet gælder også for de ansatte på de arealer, hvor institutionen har truffet beslutning om, at rygning for de unge på »åbne« anbringelsessteder samt på sikrede afdelinger på døgninstitutioner og delvist lukkede døgninstitutioner, kan finde sted.

Sikrede døgninstitutioner er karakteriseret ved, at de omfatter mindst én sikret afdeling, der er godkendt til at have yderdøre og vinduer konstant aflåst. En sikret døgninstitution kan bestå af åbne afdelinger og en eller flere sikrede afdelinger.

Efter gældende ret kan det besluttes, at det er tilladt for de unge at ryge i rygerum og på eget værelse på døgninstitutioner og lignende, der i en periode tjener som privat bolig for unge i 15-16 års alderen og derover. Denne undtagelse foreslås ophævet.

I *stk. 6* fastsættes, at tjenesteboliger, beliggende på de i *stk. 1* nævnte institutioners område, ikke er omfattet af rygeforbuddet i *stk. 1*.

Tjeneste- og lejeboliger er boliger, som en ansat har pligt til at bebo eller som stilles til rådighed for en ansat som led i ansættelsesforholdet.

Det stedlige anvendelsesområde for bestemmelsen i *stk. 6* omfatter også udendørsarealer, der er tilknyttet tjenesteboligen, f.eks. haver og lignende, hvis arealet er afgrænset fra institutionens øvrige arealer, og hvis elever og studerende ikke har direkte adgang dertil.

Det fremgår endvidere eksplicit af bestemmelsen, at det ikke er tilladt at ryge, når børn og unge, der er optaget på de pågældende institutioner m.v., opholder sig i tjenesteboligen. Dette forbud omfatter såvel husstanden, børnene og de unge selv som alle andre, der opholder sig i boligen.

Forbuddet er begrænset til det tidsrum, hvor børn og unge, der er optaget på de pågældende institutioner m.v., opholder sig i tjenesteboligen.

Den foreslåede bestemmelse i § 7, *stk. 6*, 1. pkt. er ikke til hinder for, at institutionens ledelse eller udlejer af tjenesteboligen på andet grundlag eventuelt kan fastsætte et forbud mod rygning i boligen.

Til nr. 5 (§ 8)

Den gældende bestemmelse, der tager sigte på lærere, pædagoger, forældre og andre, der efter de gældende regler ikke er omfattet af § 7, foreslås ophævet. Med forslaget til ny § 7, *stk. 1*, vil ansatte, forældre og alle andre, der opholder sig på institutioner, der fortrinsvist har optaget børn og unge under 18 år, fremover være omfattet af det totale rygeforbud i § 7.

Efter de gældende regler er det i dag ikke tilladt for lærere, pædagoger, forældre og andre, der opholder sig på institutionens område, at ryge på institutionens udendørsarealer, hvor børn og unge færdes. Derimod kan det besluttes at indrette rygerum, hvor rygning kan finde sted.

Forslaget indebærer således, at muligheden for at indrette rygerum indendørs for ansatte, forældre og andre, der opholder sig på institutionens område, bortfalder.

Til nr. 6.

Overskriften før § 9 foreslås ophævet på baggrund af lovforslagets § 1, nr. 7.

Til nr. 7 (§ 9)

Den gældende bestemmelse, der fastlægger regler for elever og studerende på øvrige uddannelsesinstitutioner, der ikke er omfattet af § 7, foreslås ophævet.

Forslaget indebærer, at de pågældende uddannelsesinstitutioner, dvs. f.eks. voksenuddannelsescentre, institutioner for erhvervsrettet uddannelse, husholdnings- og håndarbejdsskoler, folkehøjskoler, erhvervsakademier, professionshøjskoler, kunstneriske og kulturelle uddannelsesinstitutioner, maritime uddannelsesinstitutioner, universiteter m.v., fremover vil være omfattet af § 6 om rygning indendørs på arbejdspladser. For institutioner mv., der både udbyder en treårig gymnasial ungdomsuddannelse, der fortrinsvis har optaget personer under 18 år, og en uddannelse, der fortrinsvis har optaget personer over 18 år, henvises dog til forslagets § 1, nr. 4 med tilhørende bemærkninger.

Til nr. 8 (§ 14)

Den nuværende retstilstand, hvorefter der ikke kan tilbydes afvikling af besøg i røgfri lokaler, ændres, således at rygning i besøgsrum efter institutionslederens nærmere bestemmelse kan forbydes. Hermed bliver der mulighed for at sikre, at besøg - af hensyn til ikke-rygere og børn - kan afvikles i lokaler, som ikke anvendes til rygning.

Rygning i et besøgsrum vil fortsat ikke kunne tillades under besøg, som overvåges af tilstedeværende personale, jf. bemærkningerne til den gældende § 14 i lov om røgfri miljøer. Det gælder, uanset om rygning i øvrigt er tilladt i det pågældende besøgsrum.

Den foreslåede ændring indebærer bl.a., at indsatte i f.eks. arresthuse, hvor der kun er ét besøgsrum, helt vil kunne afskæres fra at ryge i forbindelse med besøg. For så vidt angår institutioner, hvor der er mere end ét besøgsrum, forudsættes det med lovforslaget, at mindst ét besøgsrum gøres permanent røgfrit.

Til nr. 9 (§ 26)

I *stk. 2* bestemmes det, at den arbejdsgiver, restauratør, indehaver, bestyrer og forpagter, der tillader rygning i strid med lovens bestemmelser indendørs og udendørs, kan straffes med bøde.

Fremover forudsættes, at en overtrædelse af lovens bestemmelser i førstegangstilfælde som udgangspunkt straffes med en bøde på 5.000 kr.

I anden- og i tredje gangstilfælde af overtrædelse af lovens bestemmelser forudsættes bøderne udmålt til henholdsvis 10.000 kr. og 20.000 kr.

De angivne straffeniveauer er vejledende og kan fraviges af domstolene i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger formildende eller skærpende omstændigheder.

Til nr. 10 (§ 33)

I bestemmelsen er det fastsat, at ministeren for sundhed og forebyggelse skal fremsætte forslag om revision af loven i folketingssamlingen 2014-15, således at eventuelle nye regler kan sættes i kraft den 15. august 2015, hvor loven har virket i tre år.

Til § 2

Bestemmelsen fastlægger lovens ikrafttrædelsestidspunkt til den 15. august 2012.

Gældende lov

Lovforslaget

§ 1

§ 1. Formålet med loven er at udbrede røgfri miljøer med henblik på at forebygge sundhedsskadelige effekter af passiv rygning og forebygge, at nogen ufrivilligt kan udsættes for passiv rygning.

§ 6. Det er ikke tilladt at ryge indendørs på arbejdspladser, jf. § 4.

Stk. 2. Det kan besluttes, at det er tilladt at ryge i arbejdslokaliteter, der alene tjener som arbejdsplads for én person ad gangen.

Stk. 3. Det kan besluttes at indrette rygerum og rygekabiner, hvor rygning kan finde sted.

§ 7. På institutioner, skoler, opholdssteder og lignende, der fortrinsvist har optaget børn og unge under 16 år, er det ikke tilladt for børn og unge samt elever at ryge på institutionen område.

Stk. 2. For døgninstitutioner, opholdssteder, kostskoler, efterskoler og lignede, der fortrinsvist har optaget unge i 15-16 års alderen og derover, og som også fungerer som bolig for de unge, kan det besluttes, at det er tilladt, at de unge ryger i rygerum og på deres egne værelser.

1. I § 1 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Ved passiv rygning forstås indånding af den blandingsluft, der opstår, når røgen fra cigaretter, piber, cigarer, vandpiber, cerutter, urtecigaretter og lignende produkter blandes med og forurener den omgivende luft.«

2. § 6, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Det kan besluttes, at det er tilladt at ryge i kraner, firmabiler og andre erhvervskøretøjer, der alene tjener som arbejdsplads for én person ad gangen.«

3. I § 6 indsættes som stk. 4 og 5:

»Stk. 4. Arbejdspladser, der har eller som etablerer rygerum eller rygekabiner, hvor rygning kan finde sted, skal ved synlig skiltning informere om, at luften i omgivelserne uden for kan være sundhedsskadelig.

Stk. 5. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter nærmere regler om udstedelse, udformning, opsætning m.v. af skiltning i medfør af stk. 4.«

4. § 7 affattes således:

»§ 7. På børneinstitutioner, skoler, kostskoler, efterskoler, institutioner med udbud af treårige gymnasiale ungdomsuddannelser, opholdssteder og lignende, der fortrinsvist har optaget børn og unge under 18 år, er det ikke tilladt at ryge på institutionens område, jf. dog stk. 4-6.

Stk. 2. Institutioner m.v., der både udbyder en treårig gymnasial ungdomsuddannelse, jf. stk. 1, og en uddannelse, der fortrinsvist har optaget personer over 18 år, er omfattet af § 7, stk. 1, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Geografisk selvstændige afdelinger på de i stk. 2 nævnte institutioner, som fortrinsvist har optaget personer over 18 år, er ikke omfattet af forbuddet i stk. 1.

Stk. 4. For anbringelsessteder målrettet børn og unge under 18 år, der også fungerer som bolig for de unge, kan det besluttes, at det er tilladt, at de unge ryger udendørs på institutionens område.

Stk. 5. For sikrede afdelinger på døgninstitutioner og delvist lukkede døgninstitutioner, der også fungerer som bolig for unge under 18 år, kan det besluttes, at det er tilladt, at de unge ryger i rygerum, på deres egne værelser og udendørs på institutionens område.

Stk. 6. Tjenesteboliger, som er beliggende på de i stk. 1 nævnte institutioners område, er ikke omfattet af forbuddet i stk. 1. Det er dog ikke tilladt at ryge, når børn og unge, der er optaget på institutionen m.v., opholder sig i tjenesteboligen.«

§ 8. For personer, der ikke er omfattet af § 7, er det ikke tilladt at ryge på institutionens udendørs-arealer, hvor børn og unge færdes.

Stk. 2. Det kan besluttes at indrette rygerum, hvor de pågældende kan ryge.

Øvrige Uddannelsesinstitutioner

§ 9. På uddannelsesinstitutioner, der ikke er omfattet af § 7, kan det besluttes, at elever og studerende må ryge i lokaler, som er stillet til rådighed som studieplads og kun benyttes af én elev eller studerende ad gangen.

Stk. 2. Det kan besluttes at indrette rygerum eller rygekabiner, hvor elever og studerende må ryge.

§ 14. I Kriminalforsorgens institutioner bestemmer den indsatte, om der må ryges i den pågældendes opholdsrum.

Stk. 2. Det kan pålægges den indsatte ikke at ryge i sit opholdsrum i det tidsrum, hvor en ansat opholder sig der

Stk. 3. Justitsministeriet fastsætter nærmere regler om de forhold, der er nævnt i stk. 2.

§ 26. Med bøde straffes den, der

- 1) overtræder § 5 eller
- 2) overtræder et påbud meddelt efter § 79 a, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, § 20 a, stk. 1 i lov om sikkerhed til søs, § 150 f, stk. 1, i lov om luftfart eller § 66 a, stk. 1, i offshoresikkerhedsloven.

5. § 8 ophæves.

6. Overskriften før § 9 ophæves.

7. § 9 ophæves.

8. I § 14, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Det kan ligeledes pålægges den indsatte ikke at ryge i besøgsrum.«

Stk. 2. Med bøde straffes den arbejdsgiver, indehaver, restauratør, bestyrer og forpagter, der tillader rygning indendørs i strid med reglerne i denne lov.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

§ 33. Ministeren for sundhed og forebyggelse fremsætter forslag om revision af loven i folketingsåret 2011-12.

9. I § 26, *stk. 2*, udgår »indendørs«.

10. I § 33 ændres »2011-12« til: »2014-15«.

§ 2

Loven træder i kraft den 15. august 2012.